

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 10 юли 2012 година

**относно националната програма за реформи на Малта за 2012 г. и съдържаща становище на Съвета
относно програмата за стабилност на Малта за периода 2012—2015 г.**

(2012/C 219/18)

СЪВЕТАТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

след консултация с Икономическия и финансов комитет,

като има предвид, че:

(1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.

(2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите членки ⁽²⁾, като двата акта заедно представляват т.нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха призовани да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики по заетостта.

(3) На 12 юли 2011 г. Съветът прие препоръка ⁽³⁾ относно националната програма за реформи на Малта за 2011 г. и даде становището си относно актуализираната програма за стабилност на Малта за периода 2011—2014 г.

(4) На 23 ноември 2011 г. Комисията прие втория годишен обзор на растежа, с което постави началото на втория европейски семестър за предварително и интегрирано координиране на политиката, залегнало в стратегията „Европа 2020“. На 14 февруари 2012 г. Комисията, на основата на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽⁴⁾, прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Малта не беше посочена сред държавите членки, за които се налага провеждането на задълбочен анализ.

(5) На 1 декември 2011 г. Съветът прие заключения, в които Комитета за социална закрила, в сътрудничество с Комитета по заетостта и с други комитети, се призовава да представи вижданията си относно действията, които се препоръчват в рамките на цикъла политики „Европа 2020“. Тези виждания са включени в становището на Комитета по заетостта.

(6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 15 февруари 2012 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2012 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2012 г.

(7) На 2 март 2012 г. Европейският съвет одобри приоритетите за осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за насърчаване на растежа. Той подчерта необходимостта от продължаване на диференцирана бюджетна консолидация, благоприятстваща растежа, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми за икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.

(8) На 2 март 2012 г. Европейският съвет прикани също държавите членки, участващи в пакта „Евро плюс“, да представят своите ангажименти достатъчно рано, за да бъдат включени в програмите им за стабилност или програмите им за конвергенция и в националните им програми за реформи.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Продължават да се прилагат и през 2012 г. с Решение 2012/238/ЕС на Съвета от 26 април 2012 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 119, 4.5.2012 г., стр. 47).

⁽³⁾ ОВ C 215, 21.7.2011 г., стр. 10.

⁽⁴⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

- (9) На 30 април 2012 г. Малта представи своята програма за стабилност, която обхваща периода 2012—2015 г., а на 23 април 2012 г. — своята национална програма за реформи за 2012 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (10) Съгласно извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за стабилност Съветът счита, че макроикономическият сценарий, въз основа на който са изготвени бюджетните прогнози, е оптимистичен, особено през последните години от периода, обхванат от програмата, в сравнение с прогнозите на Комисията за потенциалния растеж. Целта на бюджетната стратегия, представена в програмата за стабилност, след планираната корекция на прекомерния дефицит през 2011 г., е за постепенно намаляване на дефицита до 0,3 % от БВП през 2015 г. В програмата за стабилност се потвърждава предишната средносрочна бюджетна цел (СБЦ) за балансирано в структурно отношение състояние на бюджета, което ще бъде постигнато след края на програмния период. СБЦ отразява адекватно изискванията, заложи в Пакта за стабилност и растеж. Съществуват рискове резултатите по отношение на дефицита да бъдат по-лоши от очакваното вследствие на: i) по-ниски приходи поради леко оптимистичния макроикономически сценарий; ii) възможно прекомерно нарастване на сегашните първични разходи; и iii) продължаващото реструктуриране на националния въздушен превозвач (Air Malta) и финансовото състояние на енергийния доставчик (Enemalta). Въз основа на (преизчисленото) структурно бюджетно салдо⁽¹⁾ се очаква годишният напредък по отношение на постигането на СБЦ да съответства на целевия показател от 0,5 % от БВП, заложен в Пакта за стабилност и растеж.

Като се използват установените от Комисията еднократни мерки, включени в бюджетните цели, средният напредък по отношение на постигането на СБЦ е малко по-висок (¾ % от БВП), но се разпределя много неравномерно, като през 2012 г. той е нулев, а през 2013 г. възлиза на 1¼ %. Според информацията, предоставена в програмата за стабилност, темпът на нарастване на бюджетните разходи при отчитане на дискреционните мерки по отношение на приходите ще е съобразен с целевия показател за разходите, заложен в Пакта за стабилност и растеж, през целия програмен период. Поради рисковете, свързани с постигането на бюджетните цели, може обаче да се очаква средната корекция по отношение на постигането на СБЦ да е по-бавна от необходимото. Според плановете в програмата за стабилност след като достигне максимално равнище от 72 % от БВП през 2011 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП ще започне да намалява и ще достигне 65,3 % от БВП през 2015 г. (което все още е над референтната стойност в Договора от 60 % от БВП).

Според плановете в програмата за стабилност Малта отбелязва задоволителен напредък по отношение на изпълнението на целевия показател за намаление на дълга, заложен в Пакта за стабилност и растеж, в края

на преходния период (2015 г.), но тази оценка е свързана с рискове поради факта, че съотношението на дълга към БВП може да се окаже по-високо от планираното с оглед на възможността от по-големи дефицити и по-високи корекции наличности—потоци. Средносрочната бюджетна рамка на Малта остава необвързваща, което предполага сравнително кратък хоризонт на бюджетно планиране. Според програмата за стабилност правителството обмисля реформа на годишната бюджетна процедура, която ще включва графици, и ще въведе бюджетно правило, което ще бъде заложено в конституцията, в това число механизми за мониторинг и корекции, в съответствие с неотдаващите промени в рамката за управление на еврозоната.

- (11) По отношение на дългосрочната устойчивост на публичните финанси, прогнозното дългосрочно нарастване на разходите за Малта, свързани със застаряващото население, надвишава значително средното за ЕС. Това предизвикателство се изостря от много ниското равнище на трудова активност сред по-възрастните работници, включително сред по-възрастните жени, сравнително ниската пенсионна възраст и използването на схеми за ранно пенсиониране. През декември 2010 г. независимата работна група по пенсиите представи предложения за по-нататъшни реформи на пенсионната система, които включват установяване на връзка между пенсионната възраст и продължителността на живот и въвеждане на допълнителни стълбове в пенсионната система. Тези въпроси бяха предмет на консултация със заинтересованите страни, но все още се очаква правителството да огласи своята позиция. Освен това в националната програма за реформи липсва предложение за подробна стратегия за активен живот на възрастните хора. Макар да се отчитат мерките, предприети от Малта за борба с недеклариран труд, съществуването на този феномен е свързано също така с риск от създаване на излишно напрежение по отношение на устойчивостта на публичните финанси.
- (12) Реструктурирането на икономиката на Малта създаде разминаване между търсенето и предлагането на умения, което се задълбочава от ниския процент на завършилите висше образование и високия процент на преждевременно напускащите училище. Трябва да продължат усилията за подобряване на връзките между образователната система и нуждите на трудовия пазар, за да бъдат постигнати трайни резултати. Очаква се до края на 2012 г. Малта да представи стратегия за справяне с проблема на преждевременно напускане на училище. Освен това Малта не разполага с подробна система за събиране и анализ на информацията относно този феномен.
- (13) Процентът на участие на жените и на по-възрастните работници на малтийския пазар на труда продължава да бъде нисък. Малта предприема мерки за връщане на жените на пазара на труда, като признава затрудненията, свързани с по-възрастните жени. Разликите в равнището на заетост при жените и мъжете обаче са особено неблагоприятни за жените — главно поради липсата на достатъчно предоставяне на достъпни детски заведения и заведения за следучилищни занимания в съчетание с ограниченото използване на благоприятстващи семействата мерки, като работа с гъвкаво работно време и работа от дома.

(1) Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл, без еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията въз основа на данните в програмата и с помощта на общоприетата методика.

(14) Малта продължава да бъде една от малкото държави членки с обща система за индексирание на заплатите. Макар някои от характеристиките на този механизъм евентуално да смекчават неговия ефект, той е свързан с риск от инфлационни спирали, по-специално поради това, че вносните цени не са изключени от този индекс и могат да имат възпиращ ефект върху конкуренцията, по-специално в трудоемките сектори. Компетентните органи предприеха преглед в тази област, но резултатите от него все още не са известни и дебатът по конкретни предложения за реформи предстои.

(15) Доставките на електроенергия в Малта продължават да бъдат почти изцяло зависими от вноса на нефт, а приносът на възобновяемите енергийни източници продължава да бъде незначителен. Високите цени на електроенергията могат да имат възпиращ ефект върху конкурентоспособността на малките и средните предприятия в страната. Справянето с проблемите в областта на енергийната ефективност може да донесе двойно предимство — подобряване на конкурентоспособността и постигане на енергийните цели и целите в областта на климата. В тези области бяха предприети редица инициативи, като например насърчаване на производството на фотоволтаична енергия и разработване на вятърни паркове, изграждане на електрическата връзка със Сицилия и насърчаване на използването на автомобили с нисък разход на гориво. Въпреки това все още е твърде рано да се види евентуалният ефект от тези инициативи и тяхното изпълнение трябва да бъде следено отблизо.

(16) Съотнесена към общия размер на икономиката, банковата система в Малта е много голяма — с обща стойност на активите от около 800 % от БВП. Самата големина на сектора предполага, че смущенията, свързани с финансовата стабилност, биха имали непропорционален ефект върху икономиката на страната. Световната икономическа криза доведе до нарастване на проблематичните заеми, което обаче не беше придружено от нарастване на провизиите. По-специално уязвимостта произтича от голямата експозиция към пазара на недвижимо имущество, с който са свързани над половината от всички заеми, отпуснати на местни лица, още повече, че не може да се изключи възможността за допълнителна корекция за намаляване на цените на недвижимите имоти, като в същото време към настоящия момент може да се наблюдава свръхпредлагане на жилища.

(17) Малта пое редица ангажименти в рамките на пакта „Евро плюс“. Тези ангажименти и изпълнението на ангажиментите, представени през 2011 г., са свързани с увеличаването на конкурентоспособността, насърчаването на заетостта и подобряването на устойчивостта на публичните финанси. Комисията оцени изпълнението на ангажиментите в рамките на пакта „Евро плюс“. Резултатите от тази оценка са взети предвид в препоръките.

(18) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Малта.

Тя извърши оценка на програмата за стабилност и националната програма за реформи. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Малта, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид на необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—6 по-долу.

(19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището⁽¹⁾ му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Малта да предприеме следните действия в периода 2012—2013 г.:

1. Да укрепи бюджетната стратегия за 2012 г. с допълнителни постоянни мерки с цел да осигури адекватен напредък по отношение на постигането на СБЦ и да поддържа дефицита под 3 % от БВП, без да прибегва към еднократни мерки. Да продължи да осъществява бюджетната консолидация с подходящи темпове след това, за да отбележи достатъчен напредък по отношение на постигането на СБЦ, включително за да изпълни целевия показател за разходите, и по отношение на изпълнението на целевия показател за намаление на дълга посредством подробно формулиране на конкретните мерки, необходими за изпълнението на целите по отношение на дефицита през 2013 г. и след това, като в същото време има готовност при необходимост да предприеме допълнителни мерки. Да изпълни, най-късно до края на 2012 г., обвързваща многогодишна бюджетна рамка, основаваща се на правила. Да осигури по-стриктно спазване на данъчните задължения, да се бори с укриването на данъци и да намали стимулите, водещи до задължнялост, в корпоративното данъчно облагане.
2. Да предприеме незабавни действия за гарантиране на дългосрочната устойчивост на пенсионната система, които включват нарастване на реалната пенсионна възраст, включително чрез съществуващо ускоряване на постепенното увеличаване на законоустановената пенсионна възраст в сравнение със сегашното законодателство и ясна връзка между законоустановената пенсионна възраст и очакваната продължителност на живот, както и мерки за насърчаване на частните пенсионни спестявания. Да вземе мерки за повишаване на участието на по-възрастните работници в работната сила и за насърчаване на по-рядкото използване на схемите за ранно пенсиониране.
3. Да предприеме стъпки за намаляване на високия процент на преждевременно напусканите училище. Да продължи да полага усилия в системата на образованието за изграждане на умения, които съответстват на нуждите на трудовия пазар. Да осигури предоставянето и достъпността на повече детски заведения и заведения за извънучилищни занимания с цел намаляване на *разликите* в равнището на заетостта при жените и мъжете.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

4. Да предприеме необходимите допълнителни мерки за реформа, след консултации със социалните партньори и в съответствие с националните практики, на системата за договаряне и индексирание на заплатите, за да бъде отразено по-добре развитието в производителността на труда и да се намали въздействието на цените на вноса върху индекса.
5. Да засили усилията за насърчаване на енергийната ефективност и да увеличи дела на енергията от възобновяеми източници с цел да намали зависимостта на Малта от вноса на нефт чрез внимателно наблюдение на съществуващите стимулиращи механизми и приоритизиране на бъдещото развитие на инфраструктурата, включително като бъде завършено изграждането на електрическата връзка със Сицилия.
6. Да укрепи банковия сектор, да вземе мерки за намаляване на потенциалните рискове, свързани с голямата експозиция към пазара на недвижими имоти. Да вземе мерки за допълнително увеличаване на провизиите за загуби, свързани с необслужвани заеми.

Съставено в Брюксел на 10 юли 2012 година.

За Съвета
Председател
V. SHIARLY